

..... [p1]

[Geloofd Zij Jezus Christus]

+

Mijn Eerw. Heer ende Meester,

'k Wensch u eerst en vooral veel geluk en een goed, zalig Nieuwjaar. 'k Hadde het al lange moeten doen, maar 'k moeste u nog over verschillende dingen spreken en 'k en had tot hiertoe den tijd niet u eenen langen brief te schrijven

1°) Eerst en vooral, Mr Muyltermans, bestierder van 't kollegie van Aarschot in plaats van EH Bols, vraagt ons of hij mag bij den H^r uitgever van de "Nieuwe school – en letterbode" de vrage doen van in zijn tijdschrift [*verdietschingen van Meetkunde*] te wille[n] overnemen¹ Dat tijdschrift wordt gedrukt te Baarle-Hertog bij Turnhout en is nog al wel verspreid in Holland.

Weet gij dat het leuvensch tijdschrift “De Student” begonnen heeft onze verdietschingen te drukken? 't Is al gekomen tot aan 't [*woord*] complément²

2°) Z E H. Debo heeft doen schrijven dat hij het [*woord*] Brijkgestalte³ niet en kan opkrijgen 1°) omdat brijk geen Vlaamsch en is en 2°) omdat het woord maar in eene kleene streke van Vlaanderen gekend en gebezigd en wordt. Hij stelde het [*woord*] K/Carreel vooren. Ik heb hem geantwoord voor 't [*woord*] brijke omtrent gelijk wij in R.d.H geschreven hebben, doch zijne 2°) is nog al

.....

- 1 Zie de reeks: J.D.L; E.V.R; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige lessen. In: Rond den Heerd: 19 (1884) 26-49, p.207, 214, 227, 238, 246, 254, 262, 269, 285, 342, 359, 371, 383. In de jaren 1880 wilde Gezelle samen met een groep collegeleraars een Vlaamse wetenschappelijke vaktaal tot stand brengen. Startende vanuit de Franse termen in de handboeken was het een werk van taalschepping. Edward Van Robays was de grote bezieler. Gedurende een drietal jaren schreef en verzamelde hij bijdragen over het onderwerp in Rond den Heerd (1884-1887). De andere medewerkers waren: Julius De Lorge, leraar te Roeselare en Aloys De Visschere, leraar te Torhout. Ook L.L. De Bo was een medewerker.
- 2 Zie: J.D.L; E.V.R; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige lessen. In: Rond den Heerd: 19 (1884) 27, p.215
- 3 Zie: J.D.L; E.V.R; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige lessen. In: Rond den Heerd: 19 (1884) 34, p.270

..... [p2]

redelijk waar. Zijn karreel dunkt mij heeft ten minste hetzelfde bezwaar en bovendien en doet zijne gedaante al geen kanten op eenen parallélipède peizen.

Ik moet toch bekennen dat Brijkgestalte⁴ mij niet en voldoet en dat ik nog gedurig op zoek ben achter een beter woord.

3°) Mijnh Rijk van Holland heeft eenen brief gezonden die gij hierbij zult vinden en dien ik u verzoek mij aanstonds weder te zenden ik moet hem nog antwoorden.

4°) Ik heb aan Mr Devisschere gevraagd te willen zijne woorden eerst naar mij zenden opdat ik, ten minste somwijlen, al de woorden kennende, de bespreking [...]

kunne opstellen voor goed, en niet [*genood*]zaakt en zij bijna altijd eenen nieuwen opstel te verveerdigen.

5°) Mag ik u vragen de woorden somtijds nog wat beter te onderzoeken? 't Dunkt mij dat gij al te mede wat licht over woorden gaat en dat onze zaken zoo wel niet meer en draaien gelijk in den beginne. Dat is hier rechteit gezeid onder ons zonder erge, 't is klaar.

'k Zal ten anderen ook trachten wat meer de vertaling te bewerken. 'k moet het bekennen binst deze laatste weken en heb ik niet altijd tijd gehad om alles geheel nauwkeurig te doen en 'k ben de schuld dat de

..... [p3]

verdietschingen⁵ zoo onregelmatig verschenen zijn. Toch, 't is zeker, k had bitter weinig tijd.

Wat zegt gij van Mr Devisschere? Hij kent het, nietwaar? Hij spreekt van in 't korte te beginnen met eene meetkunde stel- en rekenkunde in 't vlaamsch uit te geven voor zijne jongens. Ongelukkiglijk klapt hij van verschillende onzer gegevene verdietschingen in zijne meetkunde te veranderen. Mij dunkt dat zulks jammer is. Want hebben wij geene eenheid, wat gaat er van ons werk geworden?

.....

4 Zie: J.D.L; E.V.R; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige lessen. In: Rond den Heerd: 19 (1884) 34, p.270

5 Zie de reeks: J.D.L; E.V.R; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige lessen In: Rond den Heerd: 19 (1884) 26-49 , p.207, p.214, p.227, p.238, 246, p.254, p.262, p.269, p.285, p.342, p.359, p.371, p.383

6°) Wat peist gij, zouden wij nieuwe woorden uitvinden voor meter, liter, decameter — hecto-
enz, in een woord [voor de] [...] van 't metriekstelsel. Mij dunkt dat het niet zijn en kan. Ten hoogste zou ik eenen
anderen uitgang willen voor metriek.

7°) In de verdietschingen die ik u zende, en heb ik de bespreking niet willen geven over de woorden discussion
en dimension⁶ omdat ik geen goed woord en hebbe.

Wat zegt gij van ontbinding voor décomposition. 't [woord] en voldoet mij niet, nogthans 'k heb omtrent even
weinig voor 't [woord] lossing.

'k heb in de laatste vertalingen het [woord] règle conjointe onverlet gelaten, omdat ik niet en wete wat gezeid.
règle conjointe bestaat hier in. Bijv. gij weet de oude landmaten

..... [p4]

en hunne onderverdeeling, gij weet ook de hectare met hare onderverdeeling. Gij kent hoeveel gemeten er in
eene hectare gaan en gij hebt dan te zoeken in nieuwe mate de uitgestrektheid oppervlakte van een stuk land
waar gij de oppervlakte van kent in oude mate C'est là un problème de règle conjointe. Dat geldt voor oude
munte, lengtematen gewichten enz.

De Hollanders zeggen kettingsregel en inderdaad er is hier eene zekere schakeling. Regel van vijven zeggen
andere. Omdat er dikwijls vijf dingen in de opgave gekend zijn en dat men het 6e onbekend moet zoeken. Doch
dat is 't algemeen en er vele andere vraagstukken, waarin men het [...]

'k Hebbe nog al dingen te vragen bijzonderlijk van woorden voor g[e/a]zetten en enz, maar 'k verschuive tot later
en zal ondertusschen alles bijeenverzamelen.

Hand en groet met achting

Uw toegenegen in [Christo]

E VRobays

Brugge 13/1/85

.....

6 Dimension zie: J.D.L.; E.V.R.; G.G. e.a., Vervlaamschingen der Kunsteigene bewoordingen die Blanchet gebruikte in zijne meetkundige
lessen. In: Rond den Heerd: 19 (1884) 30, p.246-247

Gelief nog Hendrik Axters, Eeckhoutte Brugge op te schrijven voor Ons Oud Vlaamsch.

Briefbeschrijving

Verzender	Van Robays, Edward
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	13/01/1885
Verzendingsplaats	Brugge (Brugge)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en enkele leden van de Dietsche Biehalle en Biekorf. Deel 2: Brieven / door Ina Galle. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1984-1985), p.124-126

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	4 enkele vellen, enkel vel 1: 105 mm x 134 mm; enkel vel 2: 101 mm x 133 mm; enkel vel 3: 102 mm x 132 mm; enkel vel 4: 103 mm x 133 mm papier, wit papiersoort: 8 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig: brief verknipt tot vier taalkundige fiches en gereconstrueerd met licht tekstverlies
Toevoegingen	op zijden 1, 3 en 5 in de linkermarge: taalkundige notities: Schachten kachel dat nog niet geschacht en is; pisse zimpert, moeten 't wasschen. caret virga apparente; trap/ koorde om de merrie te binden binst den dienst van den hengst; Kniefefe, den 't gewere 't jachtgew. Clercken (inkt, verticaal, alles hand G.G.); op zijde 6 in de linkermarge; v. Robays (potlood, verticaal); op zijde 7 in de linkermarge: taalkundige notities: water/ brood, het koeke corenten etc. om op aschenw. & goevrydag (inkt en blauw potlood, verticaal, hand G.G.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	8386
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.14823

Inhoud

Incipit	'k Wensch u eerst en vooral veel geluk en een
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgte codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische geleides en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	13/01/1885, Brugge, Edward Van Robays aan [Guido Gezelle]
Editeur	Els Depuydt; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt

Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [briefschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
